

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33485
Nom	Cultures juvenils i espais d'experiència educativa
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1306 - Grau d'Educació Social	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1306 - Grau d'Educació Social	323 - Subjecte, Experiència Educativa i Construcció de lo Públic II	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ABIETAR LOPEZ, MIRIAM	100 - Didàctica i Organització Escolar
NAVAS SAURIN, ALMUDENA ADELAIDA	100 - Didàctica i Organització Escolar

RESUM

“Cultures juvenils i espais d'experiència educativa” és una assignatura optativa quadrimestral del grau d'Educació Social que forma part de la matèria "Experiència educativa i construcció d'allò públic". Està dissenyada per a capacitar a l'alumnat per a conèixer i construir arguments entorn de la construcció social de la joventut i la multiplicitat de formes d'expressió de les cultures juvenils, així com per a explorar el paper de la joventut en les relacions educatives alternatives.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1306 - Grau d'Educació Social

- Que els estudiants sàprien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Identificar i emetre judicis raonats sobre problemes socioeducatius per millorar la pràctica professional en contextos no formals.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Com resultats específics d'aprenentatge, l'alumnat, a l'acabar el curs:

- Serà capaç de construir preguntes, problemes i accions que contribuïsquen a explorar noves formes de pensar i educar, en el camp de la joventut.
- Serà capaç de buscar, seleccionar i usar diverses fonts (documentals, bibliogràfiques, literàries, cinematogràfiques ...) per a reflexionar sobre l'educació en l'àmbit de la joventut.
- Serà capaç de desenvolupar treball de naturalesa crítica, ja siga en la seua modalitat col·laborativa i individual.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La construcció social de la joventut i la multiplicitat de formes d'expressió de les cultures juvenils

En aquesta secció hauríem de poder revisar una àmplia selecció de textos que tenen com a objectiu fonamental descriure, problematitzar i analitzar la joventut en diferents moments històrics i/o en diferents ubicacions geogràfiques. Buscarem informació sobre com construir la mirada sobre joventut, des d'una perspectiva crítica fins aquells que van construir, i tractarem de veure quines implicacions té aquesta construcció en les possibilitats pràctiques dels i les joves.

Usarem referències actuals, que ens permeten descobrir i descriure als i les joves de hui, sense deixar de costat les referències històriques fonamentals que ens han permés construir diferents discursos entorn del fet de ser considerats joves. Així, treballarem amb referències tan dispars com les contribucions de Talcott Parsons, Margaret Mead, Carles Feixa o Zygmunt Bauman.

2. Cultures juvenils i espais de experiència educativa

En aquest bloc de contingut ens centrarem en les pautes que trobem per a definir les polítiques de joventut. Aquestes pautes provenen, en gran manera, de l'estudi de les propostes fetes per les agències, tant polítiques supranacionals com nacionals sobre assumptes de joventut. La dinàmica d'aquestes agències ens obligarà a unir les seues propostes amb una anàlisi crítica que tinga en compte els canvis produïts en el Tercer Sector degut a la crisi econòmica mundial.

3. El protagonisme social de la joventut en relacions educativa alternatives

Com el seu nom l'indica, i sobre la base del coneixement desenvolupat sobre joves, ens centrarem en les diverses experiències dels joves, liderats per joves o per a joves. No és la nostra intenció presentar exemples de bones pràctiques, sinó provar els conceptes discutits en els paràgrafs anteriors.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Estudi i treball autònom	67,50	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura es desenvoluparà a través d'una metodologia dirigida a establir un procés d'aprenentatge basat en la participació i la investigació. Tals efectes en la manera d'ensenyament combinaran classes magistrals amb activitats i projectes la dinàmica de treball dels quals porte a l'estudiantat, de forma individual i, si és adequat, com a grup, a assumir un paper actiu per a investigar els problemes dels joves.

La metodologia articula dues modalitats d'activitats: les classes teòriques i les activitats d'estudi.

- Classes teòriques. L'assistència és obligatòria. Es pretén presentar i emmarcar diferents temes del discurs teòric, seguint l'organització proposada dels continguts. Aquestes classes consistiran essencialment en exposicions dels/as docents, la realització de treballs i comentaris de textos, vídeos i visites d'especialistes.
- Activitats d'estudi fora de l'aula. Dirigides a la preparació del treball realitzat per l'alumnat.

AVALUACIÓ

Avaluació de l'aprenentatge

L'avaluació es durà a terme a través de diversos procediments. Alguns, de caràcter continu i formatiu, orientats a comprendre i orientar els processos d'aprenentatge: tutorials, documents elaborats pels alumnes per a la realització d'activitats ... Uns altres, de caràcter sumatiu, amb l'objectiu de verificar el compliment dels plans de treball programats i el grau d'assoliment dels objectius i el domini dels continguts: llibre de treball, proves finals, presentació de documents individuals / grup...

Criteris d'avaluació

- Precisió conceptual i ús adequat de la terminologia.
- Comprensió adequada del contingut.
- Capacitat per a integrar el contingut..
- Rellevància, riquesa i creativitat de les elaboracions personals / grupals.
- Participació activa en el desenvolupament de l'assignatura
- Ús de la literatura i documentació.
- Claredat i qualitat expositiva de la presentació, expressió i ortografia

Els i les estudiants demostraran aquests criteris d'avaluació en les següents proves, almenys:

- Prova escrita de caràcter teòric pràctic en la data de la convocatòria oficial.
- Treball pràctic resultant del desenvolupament de classes i seminaris.
- Participació en el desenvolupament de sessions de classe.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referència b1: Bauman, Zygmunt. New performance of the old vs. young drama. (Col.lecci. Aportacions ; 36)
- Referència b2: Carles Feixa Pàmpols. Generació @ La joventut al segle XXI. Generalitat de Catalunya. Generalitat de Catalunya
- Referència b3: Carles Feixa. Past and present of adolescence in society: The teen brain debate in perspective. Neuroscience and Biobehavioral Reviews 35 (2011) 16341643
- Referència b3: David Zyngier (2011): (Re)conceptualising risk: left numb and unengaged and lost in a no-mans-land or what (seems to) work for at􀀄 risk students, International Journal of Inclusive Education, 15:2, 211-231

- Referencia b3: G_r_a_m_s_c_i_,_A_. _1_9_7_5_ _(_1_9_4_9_)_. _"L_a_q_u_i_s_t_i_o_n_e_d_e_i_g_i_o_v_a_n_i",_ _i_n_Quaderni del carcere,_T_o_r_i_n_o_,_E_i_n_a_u_d_i._
Referencia b3: Maffesoli, M. 2002. Epílogo. Nomadismos juveniles. En Feixa, Costa & Pallarés (eds) Movimientos juveniles. Grafitis, grifotas, okupas. Barcelona, Ariel: 145-152.
Referencia b3: Mead, Margaret (1928). Adolescencia, sexo y cultura en Samoa. Barcelona, Planeta-Agostini
Referencia b3: Ortega y Gasset, J. 1966 (1923). La idea de las generaciones, Obras completas, El tema de nuestro tiempo, Madrid, Revista de Occidente, vol. III: 145-168.
- Referencia b3: Parsons, Talcott. La edad y el sexo en la estructura social de los Estados Unidos. En Teorías sobre la Juventud, las Miradas de los Clásicos. Jo'se Antonio Pérez, Mómnica Valdez y María Herlinda Suárez (coord.). Se puede leer en inglés en Internet en <http://www.jstor.org/stable/2085686?seq=1>
Referencia b3: Tapscott, D. (1998). Growing up digital: the rise of the Net generation. Nueva York, McGraw-Hill.
Referencia b3: Bourdieu, Pierre. La juventud no es más que una palabra.
- Albaigés, Bernat et. Al (2004). Crisi del treball i emergència de noves formes de subjectivitat laboral en els joves. Col·lecció Aportacions núm. 24, Observatori Català de la Juventut.
Baden-Powell, Robert Stephenson Smyth, Baron Escultismo para muchachos : manual para la educación de buenos ciudadanos. Barcelona : CEAC, 2010
Bauman, Zygmunt (2007). Los retos de la educación en la modernidad líquida. Gedisa, Barcelona.
Beck, U. (1998) La sociedad del riesgo. Hacia una nueva modernidad. Paidós, Barcelona.
Beltrán Llavador, José (2012). Un estudio sobre los jóvenes de Valencia. Una nueva aproximación sociológica. Universitat de València.
- Bernstein, B. (1996). Pedagogy, Symbolic Control and Identity. Theory, research and critique. Maryland; Rowman & Littlefield.
Bernstein, B. (1997). La estructura del discurso pedagógico. Madrid; Morata.
Carles Feixa (2008), Generación uno punto cinco. Revista de estudios de Juventud núm. 80, 115-127.
.
European Youth Forum. Policy Paper on the Future of EU Youth Policy Development. Council of Members, 28-29 April 2006, Prato (Italy)
- G_r_a_m_s_c_i_,_A_. _1_9_7_5_ _(_1_9_4_9_)_. _"L_a_q_u_i_s_t_i_o_n_e_d_e_i_g_i_o_v_a_n_i",_ _i_n_Quaderni del carcere,_T_o_r_i_n_o_,_E_i_n_a_u_d_i._
Hall, S.; Clarke, J.; Jefferson, T.; Roberts, B. 1983 (1975). "Cultures, Subcultures and Class", in S. Hall; T Jefferson (eds.), Resistance throug rituals. Youth subcultures in post-war Britain, London, Hutchinson University Library: 9-74. Reprinted in Routledge, London.
Hall, S.G. 1915 [1904]. Adolescence. Its Psychology and Its Relations to Physiology, Anthropology, Sociology, Sex, Crime, Religion and Education, New York, Appleton & Company.
Herzog, Benno (2011). Exclusión Discursiva. Hacia un nuevo concepto de la exclusión social. Revista Internacional de Sociología, vol. 69, 607-626.

- Machado Pais, José (2003). The multiple faces of the future in the Labyrinth of Life. *Journal of Youth Studies*, Vol.6, No. 2, 115-126.
- Maffesoli, M. 2002. Epílogo. Nomadismos juveniles. En Feixa, Costa & Pallarés (eds) *Movimientos juveniles. Grafitis, grifotas, okupas*. Barcelona, Ariel: 145-152.
- Mead, Margaret (1928). *Adolescencia, sexo y cultura en Samoa*. Barcelona, Planeta-Agostini.
- Mead, Margaret *Coming of age in Samoa : a psychological study of primitive youth for western civilisation* / Margaret Mead New York : Mentor Book, 1949
- Ortega y Gasset, J. 1966 (1923). La idea de las generaciones, *Obras completas*, El tema de nuestro tiempo, Madrid, *Revista de Occidente*, vol. III: 145-168.
- Parsons, Talcott. La edad y el sexo en la estructura social de los Estados Unidos. En *Teorías sobre la Juventud, las Miradas de los Clásicos*. José Antonio Pérez, Mónica Valdez y María Herlinda Suárez (coord.). Se puede leer en inglés en Internet en <http://www.jstor.org/stable/2085686?seq=1>
- Roszak, Theodore (1970). El nacimiento de una contracultura. Reflexiones sobre la sociedad tecnocrática y su oposición juvenil. Barcelona, Kairós.
- Sennett, R. (2006): *La cultura del nuevo capitalismo*, Anagrama: Barcelona.
- Silva, T.T. da (1997): El proyecto educacional moderno: ¿identidad terminal?, en Veiga-Neto, A. (comp.), *Crítica pos-estructuralista y educación*, Laertes, Barcelona.
- (1999): *Las pedagogías psi y el gobierno del yo en nuestros regímenes neoliberales*, Archipiélago, nº 38, págs. 56-61.
- (2001): *Espacios de identidad*. Octaedro, Barcelona.
- Tapscott, D. (1998). *Growing up digital: the rise of the Net generation*. Nueva York, McGraw-Hill.
- Valera, J. y Álvarez-Uría, F. (1991): *Arqueología de la escuela*, Madrid: La Piqueta.
- Watzlawick, P. (1994). *¿Es real la realidad? Confusión, desinformación y comunicación*. Barcelona: Herder.
- Beltrán Llavador, José (2012). Un estudio sobre los jóvenes de Valencia. Una nueva aproximación sociológica. *Universitat de València*.
- Bernstein, B. (1996). *Pedagogy, Symbolic Control and Identity. Theory, research and critique*. Maryland; Rowman & Littlefield.
- Bernstein, B. (1997). *La estructura del discurso pedagógico*. Madrid; Morata.
- Carles Feixa (2008), *Generación uno punto cinco*. *Revista de estudios de Juventud* núm. 80, 115-127.
-

Complementàries

- Albaigés, Bernat et. Al (2004). *Crisi del treball i emergència de noves formes de subjectivitat laboral en els joves*. *Col·lecció Aportacions* núm. 24, Observatori Català de la Juventut.
- Baden-Powell, Robert Stephenson Smyth, *Baron Escultismo para muchachos : manual para la educación de buenos ciudadanos*. Barcelona : CEAC, 2010
- Bauman, Zygmunt (2007). *Los retos de la educación en la modernidad líquida*. Gedisa, Barcelona.
- Beck, U. (1998) *La sociedad del riesgo. Hacia una nueva modernidad*. Paidós, Barcelona.

- European Youth Forum. Policy Paper on the Future of EU Youth Policy Development. Council of Members, 28-29 April 2006, Prato (Italy)
G_r_a_m_s_c_i_, _A_. _1_9_7_5_ _(_1_9_4_9_)_. _"L_a_q_u_i_s_t_i_o_n_e_d_e_i_g_i_o_v_a_n_i"_, _i_n_ Quaderni del carcere, _T_o_r_i_n_o_, _E_i_n_a_u_d_i_.
Hall, S.; Clarke, J.; Jefferson, T.; Roberts, B. 1983 (1975). "Cultures, Subcultures and Class", in S. Hall; T Jefferson (eds.), Resistance throug rituals. Youth subcultures in post-war Britain, London, Hutchinson Universitary Library: 9-74. Reprinted in Routledge, London.
- Hall, S.G. 1915 [1904]. Adolescence. Its Psychology and Its Relations to Physiology, Anthropology, Sociology, Sex, Crime, Religion and Education, New York, Appleton & Company.
Herzog, Benno (2011). Exclusión Discursiva. Hacia un nuevo concepto de la exclusión social. Revista Internacional de Sociología, vol. 69, 607-626.
Machado Pais, José (2003). The multiple fces of the future in the Labyrinth of Life. Journal of Youth Studies, Vol.6, No. 2, 115-126.
Maffesoli, M. 2002. Epílogo. Nomadismos juveniles. En Feixa, Costa & Pallarés (eds) Movimientos juveniles. Grafitis, grifotas, okupas. Barcelona, Ariel: 145-152.
- Mead, Margaret (1928). Adolescencia, sexo y cultura en Samoa. Barcelona, Planeta-Agostini.
Mead, Margaret Coming of age in Samoa : a psychological study of primitive youth for western civilisation / Margaret Mead New York : Mentor Book, 1949
Ortega y Gasset, J. 1966 (1923). La idea de las generaciones, Obras completas, El tema de nuestro tiempo, Madrid, Revista de Occidente, vol. III: 145-168.
Parsons, Talcott. La edad y el sexo en la estructura social de los Estados Unidos. En Teorías sobre la Juventud, las Miradas de los Clásicos. Jo´s e Antonio Pérez, Mómnica Valdez y María Herlinda Suárez (coord.). Se puede leer en inglés en Internet en <http://www.jstor.org/stable/2085686?seq=1>
- Roszak, Theodore (1970). El nacimiento de una contracultura. Reflexiones sobre la sociedad tecnocrática y su oposición juvenil. Barcelona, Kairós.
Sennett, R. (2006): La cultura del nuevo capitalismo, Anagrama: Barcelona.
Silva, T.T. da (1997): El proyecto educacional moderno: ¿identidad terminal?, en Veiga-Neto, A. (comp.), Crítica pos-estructuralista y educación, Laertes, Barcelona.
- - (1999): Las pedagogías psi y el gobierno del yo en nuestros regímenes neoliberales, Archipiélago, nº 38, págs. 56-61.
- (2001): Espacios de indentidad. Octaedro, Barcelona.
Tapscott, D. (1998). Growing up digital: the rise of the Net generation. Nueva York, McGraw-Hill.
Valera, J. y Álvarez-Uría, F. (1991): Arqueología de la escuela, Madrid: La Piqueta.
Watzlawick, P. (1994). ¿Es real la realidad? Confusión, desinformación y comunicación. Barcelona: Herder.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1.- Continguts

Es mantenen els continguts inicialment arreglats a la guia docent.

2.- Volum de treball i planificació temporal de la docència

La guia docent preveu 45 hores de classes presencials, que s'adaptaran seguint les condicions d'organització aprovades per la CAT d'Educació Social. Tanmateix l'organització definitiva es determinarà en funció del context sanitari-acadèmic i la normativa institucional, per això poden donar-se variacions que no poden ser contemplades a priori.

3.- Metodologia Docent

La docència combinarà les classes presencials amb la no presencialitat, síncrona o asíncrona, generant l'anomenat model híbrid i que, en tot cas, sempre ha de considerar la previsió de l'evolució de la pandèmia, així com les possibles mesures preventives.

La metodologia docent proposada en la guia docent es concretarà mitjançant les diverses eines disponibles en la UV, facilitant l'accés i la participació de tot l'estudiantat als recursos i a les activitats proposades a través de fòrums, videoconferències o altres mitjans de comunicació.

4.- Avaluació

Es mantenen els criteris d'avaluació.

El desenvolupament dels mètodes d'avaluació proposats s'adaptarà seguint les condicions d'organització de la docència híbrida aprovada per la CAT d'Educació Social.

Anglès

1.- Contents

The contents initially included in the teaching guide are maintained.

2.- Volume of work and temporary planning of teaching

The teaching guide foresees 45 hours of face-to-face classes, which will be adapted according to the organizational conditions approved by the CAT of Social Education. Even so, the definitive organization will be determined according to the health-academic context and the institutional regulations, which is why variations may occur that cannot be contemplated a priori.